

Gorenjec

St. 12. Leto XIX. - Kranj, 23. marca 1935.

Uredništvo in uprava je v Kranju, Strossmajerjev trg št. 1. Telefon št. 73. „Gorenjec“ izhaja vsako soboto. Dopise sprejema uredništvo do srede zvečer. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankiranih pisem ne sprejemamo. — Naročnina za „Gorenjca“: celoletno 40 Din, polletno 20 Din, četrtletno 10 Din, pos. št. 1 Din.

List za gospodarstvo, socialno politiko in prosveto

Vladno-opozicijske skupine

Kakor znano, se giblje za Jevtičevu listo prav pridno po Sloveniji g. dr. Marušič, minister za socialno politiko, in senator g. Pucelj, bivši minister za socialno politiko. Na Jevtičevi listi bi radi kandidirali pa tudi še drugi. Seveda bi na tej listi rad dobro odrežal dr. Marušič, rad pa tudi zastopnik druge struje, ki bi vsak rad svoji skupini na isti listi priboril ne samo čim več poslancev, jamstev za svobodno volitve in pa tudi dejanskih političnih uspehov za zadovoljitev onih, ki jih je JNS, čeprav kot velika manjšina, mogla zelo oškodovati. Vse te skupine, ki bi radi na Jevtičevi listi uveljavile svoj program, se pridno pogajajo. Vendar pa doslej še ni vidnih zaključkov.

Na delu so tudi socialdemokrati. Njih šef dr. Topalović je enem dnevu te dni organiziral rdeče v Ljubljani, Celju in Mariboru. To so bili obenem prvi volivni shodi, ki so povzročili tudi dosti firbea in je bila radi firbea povsod velika udeležba. Zanimalo bo zlasti delavce tudi to, da rdeči postavljajo enotno fronto delavcev, kmetov in uradnikov, seveda po nazorih socialdemokracije. Razrednega boja, šlagerja rdečih, še doslej niso na nobenem zadnjih shodov privlekli na dan, pač pa so socialisti za to, da naj jih kot skrajne „naprednjake“ volijo tudi versko zavedni volivci in gre za enotno delovno fronto taka agitacija tudi med nesocialiste. Vidnih uspehov ta politika doslej še ni mogla pokazati, zlasti za to ne, ker socialdemokratom nihče več nicesar ne verjame. Poročajo tudi že imena nekaterih kandidatov, vendar se tudi socialdemokrati še ne morejo postaviti z izdelano listo.

Jugoslovanska narodna stranka se tudi giblje. Zaenkrat ima nekaj ljudi, ki naj bi se imenovali za kandidate. Ker pa je stranka po Sloveniji le ponekod deloma organizirana, zato ta skupina še ni mogla prinesiti nobene večje politične živahnosti, zlasti še, ker njenega programa niso ljudske množice še doslej mogle na večjem shodu odobriti in tudi ni izglede, da bi ga odobrile.

Skupina Ljotiča „Zbor“ je, kot izglede, pridobila nekaj borcev, članov osr. odbora „Boja“. Kandidature pa še niso postavljene. Krajne skupine „Boja“ pa kar po vrsti svetujejo, naj se borci in bojevniki ne podajajo na nobeno izmed list, ki naj bi nastopile pri majskih volitvah.

Tudi skupina dr. Mačka je pridno na delu. Ta skupina, ki zastopa dejansko Hrvate, beleži zadnje čase velik uspeh, ker se ji je pridružil dr. Spaho, vodja bosanskih muslimanov. Ta lista, če se bo postavila, ima po Hrvatskem, Vojvodini, Bosni, Dalmaciji izglede na velike uspehe. V Sloveniji ta skupina zaenkrat še ni posegla v politični boj posebno izrazito.

„Največja“ stranka v Jugoslaviji — JNS — pa žal ne bo kandidirala. Njeni pristasi plačujejo za koleke za prošnje za Jevtičevu listo. Izglede pa, da JNS pridobiva vedarle na moči, kajti člani, ki so bili iz JNS izključeni, dosegajo večje uspehe, kot pa voditelji JNS. Glede teh pa gre glas, da eni niso navdušeni za nobeno listo in tudi ne za volitve, drugi pa to potiskajo prav v skrajni kot, češ, vi ste krivi vsega zla, mi pa ne.

Iz tega je razvidno, da še ni list sestavljenih, da še ne vemo, koga bomo mogli voliti, da tudi skupine ne vedo, če bodo mogle zakonskim predpisom ugoditi. Volitve so pač volitve, ki nam poleg dobrot prinašajo tudi težave, zlasti če bi radi kandidirali in se oprli na zaupanje celega naroda.

Kandidata nam ponujajo

V kranjskem okraju še ni postavila doslej nobena izmed skupin, ki mislijo postaviti lastne kandidate, svojega kandidata. Vendar pa imamo tudi kandidata, ki ga je postavila JNS za naš okraj.

JNS je danes skupina, ki, kot znano, sama ne bo postavila kandidatne liste, ker se je vezala na program g. Jevtiča še v času, ko g. Jevtič ni razodel prav nič — ampak je razgal po celi državi poslance in ministre JNS. To je bilo odločilno, da se je slovenska JNS odločila za Jevtičev program, to je (po mnenju JNS arjev), da bi mogli njeni člani na tej listi kandidirati in prodreti s kandidaturom ter potem, če bi pač šlo, nadaljevati svojo, ne Jevtičevu politiko. Zato je JNS začela takoj s pripravami za volitve in so se JNS odbori kar začeli pretvarjati v volivne odbore za listo g. Jevtiča in to tako naglo in tako navdušeno, da eksponentov Jevtičeve politike niti vprašati niso utegnili, če jih sploh marajo za svoje pomočnike. Prav nič niso bili strpljivi, da bi čakali na poziv: „Zovi, samo zovi“, ampak so kar šli, češ, sicer bodo drugi pozvani in za njimi bo šel tudi narod.

Sedaj pa JNS kar naprej zboruje. V Kranju tudi. V Kranju se je JNS odločila, da postavi celo lastnega kandidata. Jutro vsaj nas o tem v prav resnem tonu obvešča. V ponedeljek so namreč, kot jutro poroča, JNS-arji sklenili, naj bo njen kandidat (seveda na Jevtičevi listi) g. Lončar, bivši narodni poslanec. Jutro pa ve povedati tudi to, da je bilo za tako postavitev menda kar 27 JNS-arjev in da je bila navzoča tudi skupina JNS-arjev, ki so svetovali, naj se s kandidaturom g. Lončarja še počaka, češ, da kaže še stopiti v stik s skupino g. dr. Sabothya. Tako imamo kandidata in predlog za kompromis z novo politično skupino. Do časa, ko to pišemo, še ne vemo, ali je kandidat za kandidaturom prodrli ali ne in ali je zmagala opozicija v JNS, ki dela za sporazum. Mi želimo obema tema skupinama popoln uspeh že zato, ker sta obe navajeni zmagovati.

Glavno pa je, da vemo, da bi JNS rada uveljavila kandidata in tudi kompromis.

Ali bomo dobili kandidate?

„Jutro“ prav vsak dan poroča o novih kandidaturah. V vsakem kraju jih postavlja. Njegovi poročevalci pridno polnijo predale za imeni kandidatov in jutro jih tudi kar po vrsti našteva. Tako raste kopica „kandidatov“ vedno višje in višje in JNS to kopico stalno podpira.

Tudi za Gorenjsko jutro postavlja kandidate. Za Radovljico jih je jutro že kar določilo in je celo združilo take kandidate, kot je oženj in voda. Samo za ta kranjski okraj je bilo jutro v veliki zadregi. Ta zadrega je toliko bolj naraščala, čim bolj smo mi dobivali poročila, da člani beže iz JNS. Radi tega bega iz JNS, ki so jo prvi zapustili gospodarski krogi, zadnji pa znani priganjaci, je bila kranjska JNS v prav veliki zadregi, kaj bo s kandidatom. Ta zadrega je popolnoma razumljiva. JNS je bila namreč vajena postavljati, odstavljati, premeščati, odpuščati, zapirati in ovajati. JNS pa v Kranju sedaj išče, koga bi le našla, da ga postavi (ne preganja) za kandidata. Vsak ponedeljek je semanj dan in tedaj pridejo skupaj napredne veličine in pokramljajo. Pridejo iz Cerklj, Tržiča, celo iz Loke se dobi še vendar kak privešek in Suha tudi ne sme manjkati. Pa se grede kandidate. Vsak ponedeljek je določen program: kandidat! Pa je že tako, da čim več je kranjskih ponedeljkov, več je JNS kandidatov in vedno večje so težave, kajti kranjska JNS je takih nazorov, da je za njo kar ves slovenski narod. Saj pa to ne more biti prav nič čudno, kajti vsak JNS kandidat za kandidata prav in resno zatrjuje, da je za njim narod, in ker je toliko kandidatov za kandidate in za vsakim zopet narod, ni čudno, da je za vsemi temi kandidati ves narod.

Tako gre zadrega kar naprej od ponedeljka do ponedeljka, od tržnega dne do novega tržnega dne. Pa je tudi tako, da je ob ponedeljkih na sejmu in na

trgu vedno bolj živahno, tam okrog Narodnega doma pa vedno manj ljudi. Tako bo pa ostalo napisano še kdaj na oglasni deski: JNS vabi za pristop in sodelovanje — ko nihče ne bo maral niti praga te stavbe več prestopiti.

JNS bo, kot iz tega vidimo, lahko postavila kandidata, borca za njena načela: uničevanje ljudskih množic.

Radi tega je res že kar smešno, ko v Jutru še vedno čitamo o JNS, ko je — hvala Bogu — že zdavnaj več ni in ko JNS še danes ne ve, da kar je bilo večeraj, ni več danes. Če pa računa JNS, da bo večeraj še morda tudi jutri, naj pa spregleda iz tega, kakšna je v Kranju ob semanjih dneh udeležba. Potem se bo pa že znalo odločiti, koga bi moglo postaviti za kandidata.

DELAVSTVO

Poročilo iz Tržiča

Socialisti so že pričeli svoj mažever v Delavski politiki in ustvarjati „štumungo“ za svojo stvar 5. maja. V 20. številki prinašajo pismo krščanskega socialista iz Tržiča, kateri obeta, da bomo šli krščanski socialisti volit njihove kandidate. Radovedni smo, kdo je tisti „krščanski socialist“, ki naj bi to pismo spravi skupaj, ker v naših vrstah prav nič ne vemo za koga, da bi se v nemal za social-patriote, ki se vso povojno dobo in to prav posebno v Tržiču vežejo z najbolj reakcionarnimi zagovorniki izrazitega kapitalizma. Na jeziku polno lepih besedi in vse polno najradikalnejših zahtev, dejanja pa čisto drugače kažejo. Mi sodimo drevo po sadovih. Sadovi tega drevesa pa so jako piškavi za delavstvo, pač pa zelo dobri za nekatere gospode v Tržiču. Če bi bili sodrugi vsaj malo dosledni v borbi za delavske pravice, bi bil naš magistrat že davno v delavskih rokah. Seveda bi s tem prišli do besede tudi takozvani klerikalci in to bi bila za nje najbrž največja nesreča, ker bi skupaj morali sedeti s svojimi delavskimi tovariši drugega mišljenja. Če pri tem trpe delavski interesi, kaj zato,

Tedenske novice

KRANJ

LEPA POBUDA. Na pobudo bojevnikov iz Škofje Loke in Kranja se bo v kratkem sklical v Kranju sestanek, na katerem se bo ustanovil pripravljalni odbor za postavitev spomenika blagopojnem vojnemu kuratu in slovenskega bojevnika Francu Bonaču. Spomenik bo postavljen najbrž pri Mariji Pomagaj na Brezjah že letos in bo dostojno simboliziral slovenskega duhovnika, bojevnika in narodnega delavca. Vse prijatelje pok. Franca Bonača vabimo, da prijavijo svojo pripravljenost za sodelovanje pri akciji za postavitev spomenika. Do ustanovitve odbora pa naj se obračajo na tajnika bojevnikov v Kranju tov. Karla Hama. — Slovensko časopisje naprošamo, da primerno objavi gornjo zamisel in jo podpre.

Socialna drama „Boštjan iz predmestja“ se na splošno željo ponovi zadnjič v soboto ob 8 zvečer dne 23. marca v dvorani Ljudskega doma v Kranju.

Socialni delavski tečaj. V nedeljo 24. marca ob 9 dopoldne bo v Ljudskem domu v Kranju nadaljevanje socialnega tečaja. Razpravljali bomo o delavski socialni zakonodaji. Ker je prav poznanje del. zakonov za delavstvo neobhodno potrebno, vabimo vse delavce in delavke, da se tečaja zanesljivo udeležijo. JSZ.

Če vaše perilo ni čisto in belo kakor novo in se morda celo predčasno trga, potem gotovo ne perete z Zlatorog-ovim milom. Zlatorog-ovo milo se izdeluje iz najfinejših surovin in ga odlikuje izredna izdatnost in čistilna moč. Poskusite samo enkrat prati z Zlatorog-ovim milom, pa ne boste nikdar več rabili drugih pralnih sredstev. Priznali boste tudi Vi, kar jih trdi na tisoče in tisoče: „Le Zlatorog milo da belo perilo!“ V svojo lastno korist zahtevajte pri svojem trgovcu izrecno le Zlatorog-ovo milo!

Skupina poselske zveze v Kranju sporoča, da bo občni zbor skupine zadnje nedelje v mesecu, to je 31. marca, v dvorani Ljudskega doma v

glavna naloga je pobijati klerikalnega zmaja, pa če se je treba v ta namen zvezati tudi s samim Luciferjem. Zavedni delavec se takih zastopnikov sramuje. Kako naj gre volit ljudi, kateri barantajo za njegovo kožo?

V 21. številki Delavske politike pa se sodrugi perejo radi gospodarskih polomov in sicer na ta način, da hočejo zvrčati krivdo na druge, češ saj nismo mi tisti, ampak oni tam doli v Ljubljani. Vprašamo, kdo je bil tisti, ki je delal svoj čas razpoloženje in tako vneto agitiral za socialistične gospodarske organizacije? Mislite, da se je med delavstvom vse pozabilo? O ne! Prav dobro vemo, da ste še vedno isti ljudje, ki ste pred nekaj leti prepričevali delavstvo, kako varno je naložen denar v našem konzumu i kako dobro stoji ta konzum. Delavstvo je verjelo, je zaupalo in nazadnje je bilo razočarano. Dobilo je od tega zlahtnega drevesa obetanja prav piškav sad, ali pa še tega ne, prav gotovo pa ne samo materialno škodo, ampak predvsem moralno, ki je neprecenljiva. Priznamo to, da je težko delati pokoro za druge, ali zavedajte se, da ste sprejeli takrat, ko ste delali za bivše svoje organizacije, tudi odgovornost za vam izročene delavske žulje. Če ste si pozneje ustanovili lokalno nakupno in prodajno zadrugo, je stvar zase. Mi samo želimo, da bi to zadrugo bolj srečno vodili in da bi ob desetletnici res mogli pokazati na vidne uspehe, ker bi to pomenilo plus v reševanju socialnega vprašanja. Ne smete pa se ravnati po zgledu tistih, ki pravijo, da socialistične gospodarske organizacije propadajo od same prevelike požrtvovalnosti in dobrosrčnosti, ker na ta način delavski razred ne bo prišel nikdar na zeleno vejo. V tistem dopisu se trdi, da krščanski socialisti ne mislimo nikdar na kakšno delavsko skupnost. To je čisto navadna laž! V nešteto ozirih smo vam nudili svojo roko samo iz razloga, da bi delavstvo enotno nastopalo v boju za svoje pravice, pa ste to dosledno odklanjali. Vedno delate nerazpoloženje, za skupne nastope, ne marate imeti nikakih stikov s poštenimi ljudmi, ker veste, da bo Vaša demagogija zgubila na svoji moči. Zloba ne dopusti poštenosti do veljave. Tukaj je omenjeno samo nekaj splošnega. Če pa boste drezali še naprej v sršenovo gnezdo, bomo prinesli še več stvarnih dokazov. Kdor ima maslo na glavi, naj ne hodi na solnce.

Kranju popoldne ob 3 po končani popoldanski službi božji. K občnemu zboru naj pridejo vse služkinje, pa naj so članice ali ne.

Sprememba glede službe božje ob nedeljah in praznikih: S prihodnjo nedeljo 24. marca stopi v veljavo nov red službe božje. Zadnja sv. maša, ki se je vršila do sedaj ob nedeljah in praznikih ob 10, bo odslej naprej ob pol 11. S tem bo ustrezno želji tistih, ki so že dalj časa želeli za zadnjo nedeljsko službo božjo bolj pozne ure. Prosimo pa, da ne zamujate!

Možem in fantom kranjske župnije. Prav v teh dneh se vrše v naši fari duhovne vaje za dekleta. Nekam zapostavljene bi se čutili možje in fantje, če bi tudi ne imeli svojih duhovnih vaj. Saj vemo, da smo predvsem možje in fantje vabljeni na evharistični kongres. Na to veliko versko prireditev se moramo pa pripraviti. Zato so z vseh strani prihajale prošnje, naj bi se v naši fari vršile duhovne vaje tudi za može in fante. Našim željam je ustreženo, zakaj pravkar smo zvedeli, da se bodo duhovne vaje za može in fante vršile tiste tri dni pred tibo nedeljo. Izrabimo ugodno priliko. Potrebo po duhovnih vajah smo čutili zlasti delavci.

V Narodnem domu v Kranju bi po poročilu „Slovenskega naroda“ imela biti te dni starokatoliška služba božja.

Društvo jugosl. obrtnikov, podružnica Kranj ima občni zbor v nedeljo 24. marca v novi dvorani Stare pošte ob 9 dopoldne po 8 maši. Dolžnost vseh obrtnikov je, da se ob običnega zbora zanesljivo udeležijo.

Nov klub v Kranju. Kakor čujemo, se bo v Kranju kmalu ustanovil klub budistov. Klub bo baje naprosil upravo Narodnega doma, da jim prepusti kak lokal za njih shodnico.

CERKLJE

Filmska predstava. V ponedeljek na praznik Marijinega oznanjenja popoldne po litanijah priredi župnijski priprav. odbor za evharistični kongres v Ljubljani v Cerkljanskem domu lepo filmsko predstavo: „Svetovni evharistični kon-

gresi". Ker je predstava zares lepa in poučna, se vsi farani vlnjudo zabijajo, da se je v čim večjem številu udeležijo.

Bela žena je pa imela zadnje 3 tedne pri nas veliko posla. Kar devetim osebam je pretrgala nit življenja. Naj poživajo v miru!

Alarm. Prejšnji teden je bil alarm v Cerkljah in v Kranju. Ob določeni uri namreč so morali biti v Kranju naši gospodarji, ki so se pred nekaj časom hoteli prepričati, kako se gospodarji z občinskim denarjem in njenim premoženjem. V Kranj je prikorakalo okoli 40 mož, za katere so mislili mirni kranjski meščani, da so divji lovci, ki so imeli namen pobiti fazane po lepem cerkljanskem polju, vendar se je izkazalo, da so prav dostojni ljudje, ki se brigajo samo za čiste roke in svežo glavo, za fazane po polju jim je pa malo ali pa nič mar, ker so z zakonom zaščiteni...

Popravek

Popravek k zadnjemu popravku. Gosp. urednik, prosimo Vas, priobčite k zadnjemu popravku sledeče: Res je to, da gasilna brigada ne funkcionira v rokah nekaterih ljudi, ni pa res, da ne bi delovala v rokah prejšnjih gospodarjev, kar je bilo izborno dokazano, ko je bil klican strokovnjak iz Celja, ki so mu pa telegrafsko odpovedali, ko je brigada že brezhibno delovala pri vajah in poskušanju v rokah prejšnjega operaterja. S tem je bilo na mah prihranjeni precej denarcev — ali ne, gospod urednik! To morate priobčiti, ker se drugače lahko zgodi, da ne bi bilo prav za Vas.

ŠENCUR

Na pepelnico smo imeli običajno vsakoletno češčenje sv. R. T. Namen pobožnosti je bil posna zapoved in duh pokore. Pred jutranjo sv. mašo je imel krasen govor g. ravnatelj Jože Jagodic. Z ognjevitimi besedami je prikazal v luči večne resnice ljubezen Njega, ki, umirajoč na lesu križa, prav isti čas ni pozabil, četudi neskončno nevaležni narod. Pri popoldanskim službi božji je govoril vogljanski prost g. Rajčević o pomenu Kristusa v najsvetjšem zakramentu, sklepno pridigo pa je imel g. župnik M. Škerbec iz Kranja. V najgloblji pobožnosti zbranih vernikov so minevale ure molitve pred sv. Reš. Telesom. Klic „Spomni se človek“ je dosegel svoj polni namen, bil pa je tudi velik poziv evharističnega kongresa, na katerega se pripravljamo.

Dober začetek. Oklicev je bilo letos v šenčurški fari 21, porok pa 15, zunaj fare se jih je poročilo 6.

Nogo si je zlomil pri vožnji gramozna Pavel Luskovec. Zdravi se v bolnišnici.

Tatvine se nadaljujejo. Andreju Potočniku na Lužah je zmanjkalo iz predala v omari 200 Din. Poleg te vsote je bila spravljena večja vsota denarja, katere pa storilec k sreči ni dosegel in je ostala nedotaknjena. Naslednjo noč so hoteli neznani zlikovci ropati pri J. Kristancu, gostilničarju in posestniku v Srednji vasi. Bili pa so pravočasno opaženi in so jih pregnali.

Ob tej priliki naj omenimo tudi drzne tatvine po senožetih, ki so že postale v navadi, da se tisti, ki pozna smreko ali hrast ali vabljivo brezo, prav nič ne boji gospodarja, ako ga zaloti pri tem poslu. Se veš! Celo hvaležen mu mora biti, da mu ne vabljivi gost tako lepo izčisti nepotrebno navlako. Beseda je zadnja pri gospodarjih, ki ne bodo prej izrinili tega zla, dokler ne bodo s predznimi tipi potom oblasti postopali.

„Vsi so prihajali, njega ni bilo...“ Kdo ne pozna te lepe narodne pesmi! Dvajseta pomlad venča zemljo prostrano, odkar se je razlil mir večnega pokoja na častne gomile junakov, ki so umirali na bojnih poljanah za dom in svobodo. V grob jih je tiral pogum, da so z najdražjo žrtvijo oprstili domovino sužnih spon. Spomni se — mati slovenska — kako si takrat kot mlado dekle čakala na njega — čakala morda zaman, ker nisi vedela, da je omahnil v krvavem plesu in plačal z življenjem zmago, ki je ni gledal on. A kdo ve, če mu ni v smrtni bolesi zvenel na uho glas tvojega srčnega hrepenenja. Zaspalo je v tujini trudno telo mučenika, katerega si ljubila... V nedeljo 24. III. ob 3 popoldne nam obudi spomin na vse to gledališka predstava „A njega ni!“ — ki jo uprizorijo bojovníki v Ljudskem domu. Ker so vloge v najboljših rokah, z gotovostjo upamo, da bomo na tej prireditvi deležni izrednega užika. Tudi prijatelji slovenske narodne pesmi iskreno vabljeni!

PRIMSKOVO

Nov lokal smo dobili. Združene gorenjske mlekarke zadruga s skupnim obratom v Naklem so odprle v naši vasi v hiši g. Kebra novo poslovalnico. Zavedajmo se, da je to popolnoma naša domača ustanova, zato jo moramo podpirati. Pri nas bo nova poslovalnica koristila pred vsem delavstvu. Človek se počuti najbolj zdravega, če uživa mlečne izdelke. — V isti hiši je pričel z delom tudi brivec g. Kos.

TRŽIČ

Občni zbor SPD.

V soboto 16. t. m. ob pol 8. uri se je vršil v hotelu „Pošta“ občni zbor podružnice Planinskega društva. Zanimanje za ta občni zbor je bilo ogromno. Saj je prišlo vse staro in mlado. Ugotovilo se je, da občni zbor ni sklican v smislu pravil in radi tega ne more pravovestno sklepati. Podpredsednika je zadeva tako razburila, da je člane zaničljivo nazival za pastirje; mi kot sinovi planin smo se pri tem izražanju muzali, a bili tudi hudi in je podpredsednik moral to preklcati.

Lepi izrazi in pravične ocene. Poslušalce pri občinskih sejah nazivajo nekateri z „rajo“. — „Raja“ bi sicer bili, če bi se pustili. Res da danes marsikdo tudi raja na naš račun, ali bo pa zato bera ob priliki odpadla. Kaj ne, naši kandidati za „pašaluk“?

Na sv. Jožefa dan je priredila Pevska zveza s svojim odsekom Cerkvem pevskim zborom v Trziču v „Našem domu“ ob 8. uri zvečer Pevski večer. Navajeni smo bili, da koncerti niso bili ravno preveč obiskani; to pot pa smo

bili kar presenečeni. Vidi se, da si smisel za lep pesem, ki se neprimerno razlikuje od radijskega in filmskega predvajanja, čimdalje bolj utira pot med ljudstvo. Ta zadnji koncert bo to zanimanje le še povečal, ker je krasno uspel in je občinstvo z burnimi aplavzi zahtevalo ponovitev več komadov. Zasluga za ta uspeh gre v prvi vrsti našemu vrlemu organistu g. Planinšku, ki je že večkrat dokazal, koliko je zmogel in upamo, da nas bo s svojimi pevci še razveselil s kako prireditvijo.

Celodnevno češčenje. V nedeljo 24. t. m. imamo celodnevno češčenje presv. Rešnjega telesa z lepim zaključkom. Ob pol 6 uri zvečer bo pridiga v farni cerkvi, nato pa svetoletna procesija z lučkami k sv. Jožefu, kjer bo imel g. župnik kratek nagovor, nato pa blagoslovitev križa, ki bo vernike opominjal na Presv. Evharistijo. Tržiški farani, udeležimo se te prireditve v čim večjem številu, zahvalimo se Evharističnemu Kralju za vse dobroto in prosimo ga za pravilno razumevanje trpljenja, katerega nam pošilja v dobro našim dušam!

Dobrodelna prireditve. Na praznik Marijinega oznanjenja popoldne ob pol 4. se vrši v „Našem domu“ igra „Povest o izgubljeni Marti“, katere se v nedeljo 17. t. m. radi obolenosti igralcev ni mogla vršiti. Prireditve je za Vinčičevo konferenco in s tem namenjena samo za dobrodelne namene. Zato se udeležite v čim večjem številu, ker s tem lajšate gorje najbolj potrebnim.

RADOVLJICA

Sadjarški dnevi. Iz Radovljice se v Gorenju še kaj malo oglašamo. To pot pa v važni gospodarski zadevi. Spomlad je tu. Prijeli bomo za delo v sadovnjakih, a potrebujemo v tem pogledu še vedno kaj teoretične in praktične izobrazbe. Te nam bosta obilo nudila bližajša se praznika 24. in 25. marca. — V nedeljo 24. marca se bo najprej vršil na Gorici od 9—12 tečaj za cepljenje domačega kostanja. Tečaj bo vodil pomočnik sreskega kmet, referenta v Kranju g. Martelanc. Na ta tečaj, ki je prvi v našem srezu, opozarjamo vse tiste kmetovalce, ki se zanimajo za gojitev in izboljšanje domačega kostanja, za katerega so v našem okolišu ugodna tla. — Popoldne pa gremo k sadjarskemu predavanju na Brezje. Ob pol 4 bo predaval o pospeševanju sadjarstva g. Anton Flego, sadjarski referent pri banski upravi v Ljubljani. — V ponedeljek 25. marca bo popoldne sadjarsko predavanje v Lescah, popoldne pa v Begunjah. Tudi tu bo predaval g. Flego. — Sadjarji, ne zamudite teh lepih prilik!

SMLEDNIK

Ura v trbojski šoli ima vedno svoje manire, smo priobčili v zadnjem Gorenju. Znano nam je, da se učiteljstvo drži točno ur po šolskem razporedu in zato sporočamo, da s tem članom smo hoteli niti trditi niti namigavati, da bi učiteljstvo ali celo sam g. šolski upravitelj kakorkoli kršil določene ure za pouk. Tudi magacin s kihalnim praškom nima s šolo prav nobene stika. Cela zadeva kihalnega praška, s

katerim šolska ura nima nič opraviti, je izven šolske zabavne zadeve. G. šolski upravitelj potemtakem ni s tem nič prizadet, ker je znan po svojem vnetem in vestnem delu.

RETECE

Delu slava, delu čast! Pred nedavnim časom je naše Katoliško prosvetno društvo slavilo 25 letnico obstoja. Ta važni dogodek je šel mimo nas brez vsake zunanje proslave, ker so tedanje razmere onemogočale vidnejšo proslavo. Kot kronisti hočemo navesti nekaj števil iz delovanja zadnjih 25 let. Vseh gledaliških predstav je društvo imelo 72 in sicer 32 iger z mešanimi vlogami, 26 moških in 15 ženskih iger. Vsega igralskega osebja je bilo 104 moški in 75 žensk, skupaj 179. Prva igra je bila 14. februarja 1909. Igrala se je burka „Dr. Vseznal“ in komični prizor „Kmet in fotograf“. Začetek je bil sicer skromen, toda s pomočjo idealnih delavcev se je društvo od leta do leta dvigalo in izpopolnjevalo. Rojstni dom društva je bilo župnišče, v njem je preživelo prva detinska leta. Z leti so mu postali ti prostori pretesni in preskromni, zato se je preselilo v šolo, poleti pa na Jamnikovo dvorišče. Toda tudi s tem ni bilo zadovoljno, želelo si je lastnega ognjišča in ta želja se mu je izpolnila 24. junija 1923, ko je bil blagoslovljen lep cerkveni dom. Sedaj šele se je začelo pravo delovanje. Napredek v dramatikah je bil vedno večji. Na oder so se postavljala dela, na katere je lahko ponosno naše društvo. Najnamenitejše igre so bile: Naša kri. Za pravdo in srce, Roza Jelodvorska, Ben Hur, Quo vadis, Prokleta, Kovarstvo in ljubezen, Zrtev spovedne molčečnosti in Kraljica Ester. Poleg iger je društvo imelo tudi 31 predavanj iz raznih panog življenja. Predavatelji so bili najuglednejši možje slovenskega naroda, kakor dr. Krek, dr. Korošec, dr. Basaj, dr. Petrič Fr. Finžgar in drugi. Društvo je vidno skrbelo tudi za dobro čtivo med člani, na tisoče knjig je posodilo svojim članom. Pod skrbnim vodstvom je društvo vsa leta stalo na trdni katoliški podlagi, čeprav je moralo radi tega prestati marsikatero bridko preskušnjo. Naša želja ob 25 letnici je: V nesebičnem delu za narod in cerkev pogumno naprej in rodu v rod, čeprav preko trpljenja, do čim lepših uspehov in večjih zmag. V to pomagaj Bog!

Naša šola. Ze več let se dela na to, da bi se pri nas zidala nova šola, ker stara ne ustreza več današnjim razmeram. Toda vsa prizadevanja so zaman. Vsako leto se budi novo upanje, ki kmalu spet zaide, prav tako kakor sonce zjutraj vstaja, a zvečer spet zahaja. Če ni druge pomoči, bi priporočali ameriški sistem. Tam se vrši šolski pouk kar v prosti naravi. Morda bi pri nas tudi šlo, primerne prostora je dovolj. To je zelo priporočljivo tudi iz zdravstvenih razlogov.

Velitve. Zanimanje za majske volitve je tudi pri nas precej veliko. Tudi naši ljudje vedo, da je psiček JNS precej hudo z repkom mahal, zato mu bodo stopili na repek, da bo zavečvil v smrtni bolečini. Zelo se pa bojimo za JNS nagobčnikov, ki jih je sama patentirala. Stacuno zanje imajo pa sedaj drugi.

I. delavsko konzumno društvo je najsolidnejši, najcenejši nabavni vir za vsakega konzumenta! Ali si član te zadruga? — Ali kupuješ vse pri zadrugi?

Lavtižar Josip:

Junaška doba Slovencev

Zgodovinska povest iz 15. stoletja. Godi se na Gorenjskem v času turških vpadov. Nadaljevanje

Te obljube se je zavedal zdaj in vedno v poznejšem življenju. Sicer pa ni bilo povoda, da bi mu mogla vest kaj očitati zaradi Lence. Še manj pa deklici, katere lepo vedenje je bilo obče znano. Prijazno se je poslovil od nje ter ji zaklical: „Z Bogom, Lenca!“ — ko je odhajala proti Trziču.

Mi pa gremo zdaj za Balantom, da vidimo, kako je hodil v Radovljico. Nič se mu ni mudilo in nič ga ni skrbelo, saj je doma zaklenil prazno bajto. Toda še roparjem bi se ne zdelo vredno, trgati ključavnico od vrat tam, kjer ni ničesar najti.

Prosjak je prišel prvi dan samo do Sv. Lucije. Tukaj je poznal vse ljudi, toda najrajši je ostajal pri Klandru. Mladi gospodar in mlada gospodinja sta ga rada poslušala, ker je donasal vedno dosti novic.

„Slišimo, da namerava gutenberški graščak Jurij Lamberg kupiti tudi grad Kamen pri Bégunjah“, je poizvedoval Klander.

„Seveda“, je pritrdil Balant.

„Ta rod si bo pridobil veliko premoženja na Kranjskem“, je zavirljivo nadaljeval Klander. — „Graščine na Dolenjskem, graščine na Gorenjskem, poleg tega pa dobre cesarske in deželne službe, — ni vruga, da postanemo kmetje še večji sužnji, kakor smo bili do zdaj.“

Takoj se je poznalo, da pripada Klander gotovo kmetjski stranki, ki pripravlja upor zoper graščake. Ta upor je bil zdaj še le v začetku raz-

voja, v poznejših letih pa je izbruhnil z vso močjo na dan. In vprav mladi Klander je postal že kot prileten megl glavni voditelj upornih kmetov na Gorenjskem.

Balant je nekaj časa molčal in premišljeval, kaj bi odgovoril. Pripoznati moramo, da iz hvaležnosti do dobrot, ki jih je prejel od blage grofinje Agneze, ni hotel pritrditi Klandrovu trdi sodbi o graščakih. Sicer pa bomo videli pozneje, da Balant ni bil tako slab človek, kakor so govorili ljudje o njem. Rekel je:

„Lambergova rodovina na Gutenbergu — tako sem že večkrat slišal — nima velikega premoženja v denarju. Je predobra, da bi je kaj prida ostajalo. Če pa misli grof Jurij kupiti grad Kamen, ni gotovo, da ga bo tudi takoj plačal. Saj se dobi dandanes marsikaj na dolg, seveda proti poroštvu.“

Klander je uvidel, da se poteguje Balant za graščake. Zato ni hotel več govoriti o tej reči, in posebno ne z beračem, ki je danes tukaj jutri tam ter raznaša, kar je slišal, povsod naokrog.

Zahvalivši se Klandrovim za prenočišče in hrano je odšel prosjak drugo jutro skozi Srednjo vas proti Bégunjam. Grad Kamen, zgrajen med skalnato sotesko, je odložil za obisk nazajgrede. Tudi v Bégunjah se ni nikjer oglašil, upajoč, da bo toliko boljše opravil v Radovljici in na lipniškem gradu pri Lancovem. Toda, znatil se je. Ko so mu bili vedno naklonjeni, se ni danes v Radovljici nihče zmeril zanj. Opazil je nemirno letanje semintje, kakor bi se bilo zgodilo nekaj izrednega. Posebno na lipniškem gradu, ki so mu rekli Waldenburg in je bil poprej last grofov Ortenburžanov, je vladala huda zmešnjava. Še le na

večkratno vprašanje mu je povedal grajski hlapec: „Pravkar je prišlo iz Ljubljane naznanilo, da so Turki blizu!“

„Ti, Balant!“ — je zavpil nad njim lipniški oskrbnik. „Ti si doma iz Križev. Poznamo te, da nisi počasen in da imaš čas kakor nihče drugi. Išče mo hitrega človeka, da bi nesel tri pisma. Eno oddaš v gradu Kamen, eno na Gutenbergu in eno Paradažarjem v Trziču. Pol ure se pri nas odpočiješ. Dobiš južino in plačo v denarju. Si zadovoljen?“

„Seveda sem, gospod oskrbnik.“

„Obljubiš, da boš vestno in hitro opravil?“

„Obljubim. V treh urah bo vse oddano. Pri nesem nazaj tudi potrdila, da sem pisma naslovljencem resnično izročil.“

Prihoda Turkov niso naznanjevali samo s kresovi, temveč tudi s pismenimi poročili. Prišlo je v navado, da so Hrvatje ob času nevarnosti pošiljali na Kranjsko pisma, ki so jim rekli „Turški glasi“. Poslanci so jih prenašali iz kraja v kraj in napovedovali prihod Turkov. Mestni stotniki, poveljniki trdnjav in graščaki so potrjevali prejem s svojim podpisom. „Turški glasi“ so nenavadno hitro švigali semintja. V najkrajšem času je bil naznanjen turški vpad. Več takih „turških glasov“ je še ohranjenih. Pisani so z glagolico v hrvaškem jeziku. Za zgled naj služi sledeče pismo iz tistega časa:

„To smo oteli dati na znanje, da vi od grada do grada po vsem Vinodolu do Tersata i na Riku i dalje na Pivku, na Kras i tja do Lublane te iste glase oznanite, da se vsaki zna deržati pripravan zoper Turka i čuvati se, da se škoda ne primeri. Bog s vami.“

SKARUČINA

Naš sv. misijon. Dne 3. marca se je v lepi romarski cerkvi sv. Lucije na Skaručini veličastno završil sv. misijon, ki je bil res pravi ljudski misijon, kajti udeleževalo se ga je toliko ljudi iz domače vasi ter iz bližnje in daljnje okolice, da je bila prostorna cerkev ves teden nabito polna mož, žena, fantov, deklet, otrok, vseh gorečih poslušavcev, ki so z napeto pozornostjo sledili krasnim izvajanjem obeh gg. misijonarjev, č. gg. patrov jezuitov, ki sta jim sredi današnjih zmed in zmot neutrudljivo kazala pravo pot k časnim in večnim srečam. In uspeh sv. misijona! Takšen je bil, kakršnega na Skaručini še nismo doživeli, niti nikdar ob obeh največjih romarskih shodih četrto povelikonočno nedeljo ter v nedeljo po sv. Jakobu. Do 800 jih je opravilo sv. spoved, 2000 je bilo obhajanih, da bi se tako pred vsem v svojem srcu dostojno pripravili na slovesno zmagoslavje Kristusa Kralja ob priliki II. jugoslovanskega evharističnega kongresa v Ljubljani. In obe misijonski procesiji, ki sta se vršili predzadnji in zadnji dan sv. misijona! Kako sta bil veličastni, ko so stoteri z gorečimi svečami spremljali Najsvetejšo in je bila cerkev znotraj in zunaj tako krasno razsvetljena, ter ko je tisočglava, glasno moleča množica korakala za novim misijonskim križem, ki so ga nosili postavniki skaruški in poljski fantje in so se glasile vmes krasne melodije na čast sv. R. T. in sv. Križu, ki jih je pel pevski zbor. — Na tem mestu bodi izrečena iskrena zahvala č. gg. misijonarjem in drugim duhovnikom, č. šolskim sestram iz Repenja, organistu-pedagogu in njegovemu zboru ter vsem drugim, ki so na katerikoli način pripomogli k tako sijajno uspelemu prvemu sv. misijonu na Skaručini.

GOLO

Oklici. Na Golem je imel starokatoliški župnik Lavrine službo božjo v gasilskem domu in je pri tej priliki oklical tudi dva kranjska zročena. Imena radevolje priobčimo na željo prizadetih.

Vojaške objave

Sprejem gojencev v podoficirske šole. Vsem reflektantom za sprejem v pehotno podoficirsko šolo v Zagrebu in Belgradu sporočamo, da je bil razposlan na občinne in žandar. postaje „Razpis za sprejem gojencev“ v te šole, kjer se morejo dobiti podrobnejši podatki. Pogoji za sprejem v te šole so v glavnem ti-le: Naše državljanstvo, starost od dovršenih 18 do 21 let (t. j. da so rojeni od 1. januarja 1914 do 31. decembra 1917), izvršena osnovna šola, dobro ponašanje, samski stan, popolno zdravje. Vsak prosilec mora tudi imeti dovoljenje staršev, da sme stopiti prostovoljno v eno teh šol. Prošnje za sprejem se sprejemajo samo do 15. aprila 1935.

Prosveta

NA PRELOMU NOVE DOBE

Predpust, čas največjih norosti, je za nami. Včasih so ljudje to dobo preživeli na splošno v plesu, pijančevanju in v pretirani pustni norosti. Če se danes ozremo nazaj, vidimo, da ni več tako. Naša mladina je postala v tem oziru mnogo bolj izobražena in ne želi več po veselju po raznih razpiti in moralno nizkih gostilnah, kjer se sliši hreščanje harmonike, kletev in surovi dovtipi. Kje naj iščemo vzroka temu napredku? Marsikdo bo dejal: v denarni krizi. Mladina je še dovzetna za pijančevanje in razgrajanje, samo denarja nima in zato ne more več noreti kakor nekdanj. Ne rečem, da ni mnogo pripomogla k temu zboljšanju gospodarska kriza, toda priznati je treba, da je mladina dandanes tudi v srcu plemenitejša in stremi le po zdravi srčni izobrazbi in poštenem veselju.

Če človek zasleduje prosveto po naših vaseh, vidi velikanski preobrat. Pred nekaj leti je bilo še prav malo društev, ki so gojila igro in v njej iskala zabave in razvedrila. Toda dandanes je vse drugače. Veselice s plesom, bali in

razni plesni venčki so skoraj izginili s pozorišča, čeprav so bile nekdanj priredile najbolj imenitne in privlačne tudi med podeželsko mladino. Tu pa tam se dobijo seveda še kake izjeme, če pa gledamo stvar na splošno, moramo pritrditi, da smo mnogo napredovali in to nas veseli. Glavno zaslugo pri tem imajo brez dvoma naša katoliška prosvetna društva, ki že od nekdanj sejejo med slovensko mladino seme zdrave srčne kulture in jo učijo po večno veljavnih Kristusovi načelih. Bilo je treba mnogo truda in žrtev, preden so se pokazali uspehi, toda naši stari pionirji, stebri katoliške prosvete, so bili močni, značajni in neustrašeni borci, zato niso nikdar klonili pod težo in viharji, ki so se zaganjali v njihovo stavbo, da bi jo porušili. Oni so bili trdni kot skala in zato so zmagali.

Vemo pa, da vsak čas prinese svoje spremembe in tako tudi današnja doba zahteva, da nas zapuščajo stari, osiveli mošči, ki so mnogo let delali in gradili na njihovo mesto pa stopajo čvrsti, mladi fantje, na katerih se bere nova moč in zdravje. Če se ta nadobudna mladina zaveda važnosti svoje naloge, potem z mirno vestjo lahko gledamo v bodočnost. Želimo le to, da bi bili vsi ti, ki danes stopajo na odločilna mesta prosvete in kulture, prežeti velike ljubezni in žive vere v Jezusa v presv. R. Telesu. Prepričani smo, da je zmogel le tisti dobro učiti, ki je sam dober. Naj tudi ti novi voditelji delajo po znanem latinskem pregovoru: Mens sana in corpore sano. Današnja doba namenja mnogo pažnje telesnemu zdravju. Razni sporti, ki se goje, imajo namen, mladino telesno utrditi, da bo trdna kot jeklo. To je vse prav, saj vemo, da brez zdravja ni sreče in narod, ki telesno hira, prej ali slej propade. Na drugi strani pa nas skrbi pretirana gojitev sporta. Propagira in goji se kult telesa, zanemarjen je pa duh. Zato se vidi, da marsikje parade lepih in krepkih teles, vidiš pa tudi poleg tega popoln duševni kaos. Nimamo namena delati proti sportu, ampak samo proti njegovim slabim posledicam. In teh je dovolj. Ena glavna slaba posledica sporta je, ker mnogi radi njega opuščajo nedeljsko službo božjo. In če bo sport tisti činitelj, ki bo vzel naši mladini vero, potem moramo reči, da to ni več zdrav sport, ampak moderna bolezen, ki bo ubila duhovno zdravje mladini.

Zato morajo naši mladi voditelji tudi tej panogi posvečati mnogo pažnje. Gledati morajo, da sport ne bo mladino duhovno kvaril in postavljaj v službo nemoralnega izživljanja. Kaj nam koristi, če bo mladina telesno zdrava, duhovno pa zanemarjena. Zgodovina nas uči, da le tisti narod napreduje in dolgo živi, ki ima za seboj poleg zdrave telesne vzgoje tudi versko moralno podlago. Zato moramo vedno gledati, da bo zdrava duša v zdravem telesu.

SPORT

Damski odsek strelske družine v Kranju sporoča, da se do nadaljnjega vrše vsak četrtek od 8. ure dalje vaje z malokaliberskimi puškami (flobertovkami) v posebni sobi gostilne pri „Zlati ribi“ v Kranju, kamor imajo pristop le članice tega odseka in po njih vpeljeni gostje. Poset je do sedaj nad vse pričakovano zadovoljiv. Ker se bo damsko streljanje, združeno z nagradnim streljanjem samo za dame, zaključilo predvidno do velike noči, opozarjamo vse, da se bodo smele udeležiti nagradnega streljanja, zvezano z večjim številom lepih in vrednih daril, le one članice in cenjene dame, ki bodo redno poselele strelske vaje oz. ki se bodo do tega časa udeležile vsaj treh strelskih vaj.

Naš strelski sport. V nedeljo 24. marca ob 10 dopoldne se vrši v Gasilskem domu na Primškovem občini zbor strelske družine. Ker bomo ob tej priliki volili nov odbor, je pričakovati številne udeležbe.

Poseben kofiček

Huda konkurenca. Kdo bo zmagal 5. maja? Na Gorenjskem imamo sitarje, v Ribnici rešetarje in retarje. Retarji so sedaj v konkurenti, rešetarji bodo kmalu prišli na vrsto, sita

so na potu v Belgrad, tam pa imajo reparacijski pajkel.

Vprašanje obrtnikov. Zakaj se je v okolici Loke in tja do Kranja vselilo sitarstvo, so Ločani rešili s tem, da retarstvo po loško čudno odmeva in so to obrt prepustili drugim. Tudi Suha se s tem strinja.

Rešeno še ni vprašanje, kdo je največji pesnik Dravske banovine. Ostala podravska vprašanja in ugibanja so rešena.

Izpod sita in rešeta so rubrike v podravskem časopisu JNS. Sita in rešeta so za sušec in april posodili drugim.

Sreča in nesreča na agitacijskem potovanju. Neki bivši narodni poslanec, ki zopet kandidira, gre na agitacijo. Na poti ga sreča skupina političnih nasprotnikov, ki ga napade. Čeprav ga dolgo dobro pretepajo, je vseeno tiho, boječ se, da koga z besedami ne bi razžalil. „Tovariši, nima smisla, da ga pretepamo“, reče nekdo od nasprotnikov. „To je gotovo junaštvo, da niti besedice ne črhne, čeprav ga mlatio že kar pol ure.“ — „Le udarite samo, tovariši,“ pravi neki starec, „on ni junak, ampak, ker je že dolgo poslanec, ima le predebelo kožo!“

(Po „Ošišnem jez“)

Novi volivni zakon in JNS. Ob postanku volivnega zakona je JNS ta zakon utemeljila s tem, da onemogoči delo prevratnim elementom. Danes so postali prevratni elementi JNS, zakon pa je še utemeljen po starem pravilu.

Pozor, kandidati! Vse one, ki žele postati kandidati za narodne poslance, opozarjamo, da se čimprej vpišejo v „poslansko knjigo“ v ministrstvu notranjih zadev, ker je prva knjiga že skoro polna. Kakor hitro bo ta knjiga oddana, bo oddana v narodni muzej, da jo hrani kot relikvijo, a obenem se bo začelo polniti drugo in tretjo knjigo. (Po „Ošišnem jez“)

Politične muzike. Sinoči je neki kandidat zapel volilno libreto, arijo iz opere „Seviljski brivci“. „Figaro, li, Figaro, la!“ ob navdušenem pritrdjevanju volivcev: „Ha, ha, ha, ha!“ Ko je kandidat po ponovno odpel, je prešel na govor volivnega programa: Akti in fakti. („Oš. jez“)

Nov recept. Če se hočeš znebiti zaspanca in pregnati po preokropani noči najhujšega mačka, boš prav gotovo dosegel popoln uspeh, če se udeležiš shoda JNS, ko postavlja kandidata. To sredstvo je popolnoma zanesljivo in JNS moramo priznati kdaj tudi kako zaslugo, da ne bo resnica trpela krivice. Ker pa v JNS ni gospodarstvenikov, baje ne bo dala tega recepta za preganjanje mačka patentirati.

Gospodarstvo
Naši zadružniki zborujejo

Vnovčenje krompirja je skoraj nemogoče. V Srbiji Banatu in Slavoniji pridelajo ogromne množine krompirja posebno lansko leto je bila dobra letina ter je seveda zaradi tega cena padla. V jeseni je bila cena krompirja v Virovitici 19 para za kg, drugod v Slavoniji 22 do 30 para za kg, v Leskovcu po 30 para, v Senti po 25 para za kg. Pri nas na Gorenjskem je bila slaba letina ter so producenti upravičeno računali z višjo ceno krompirja spomladi. To se je le deloma izpolnilo in cene še sedaj niso zadovoljive. V inozemstvo se izvažajo le malo vagonov krompirja. Podvzeli so se sicer koraki, da bi se dosegel prost uvoz krompirja v naših sosednjih državah.

Ravnatelj poroča obsežno o gospodarskem položaju v tu- in inozemstvu ter o izgledih za izboljšanje gospodarstva. Nujno potrebno bi bilo pri nas načrtno gospodarstvo ter regulacija važnih poljskih pridelkov ter zopetna postavitve likvidnih denarnih zavodov. Poudarja, da je zadruga pripravljena resno z oblastvi sodelovati za zopetno povzdigo gospodarstva ter ugotavlja, da so oblastva več načrtov, ki jih je predložila zadruga, do sedaj že upoštevala, nekatere stvari pa so še v delu. Nujno potreben je zadrugi obratni kapital po nizki obrestni meri, ki pa ji je že skoraj zasiguran.

Posebno otežkočena je letos nabava semen in cene so tudi zelo visoke. Zadruga bo letos izvedla velike poskuse z novo vrsto fižola in

krompirja. V to svrhu bo dobila večjo množino semenskega fižola iz Kalifornije. Ker pa naš gorenjski krompir ni sposoben za transport čez morje bo zadruga naredila poskuse z drugo vrsto krompirja. Kar je pa najvažnejše, bo to vrsto krompirja in fižola poslala v države, kjer za prihodnje leto ne računajo z uvoznimi težkočami ter tudi kliniški obračuni ne obstojajo. Za več let naprej ima zadruga v teh državah sigurne odjemalce. Odbor bo odločil, pri katerih članah se bodo letos ti poskusi naredili, drugo leto pa zopet pri drugih.

Ravnatelj poroča tudi o načrtih zadruga za bodoča leta. Intrige proti zadrugi so zadnji čas popolnoma ponehale ter nam tudi oblastva sedaj gredo na roko. Bilo bi nujno potrebno, da se vsi kmetje organizirajo ter propagirajo združništvo, ker le v tem slučaju je mogoče gospodarski položaj zboljšati. Navaja slučaj organizacije delavstva, ki je v vseh državah dobro organizirano in so takorekoč višje nego naš kmet.

Ker so med članstvom gotove osebe, ki sedaj pri obnem zboru niso navzoče ter vedno in vedno kritizirajo poslovanje zadruga, stavi ravnatelj zaupno vprašanje.

Vse članstvo je za to, da ravnateljstvo in odbor nadaljuje delo v dosedanjem smislu ter se jim da popolno zaupanje.

Nato sledi debata članov. G. Janez Brodar je z ozirom na ogromne težkoče, ki jih ima zadruga, zadovoljen z dosedanjim uspehom in konstantira, da je vodstvo zadruga svojo nalogo v polni meri izvršilo tako, da gre dober glas zadruga že daleč preko meja.

Član Jože Bugar poziva članstvo k večji zavednosti. Član Ovsenik Janez poudarja, da bi se kmet moral zavedati sedanjega težkega položaja in pravi, da je nujno potrebno, da se organizira, ker se bo le potem lahko kaj doseglo. Član Ivan Zupan pravi, da pred svetovno vojno ni bilo nikakih skrbri, kam se bo ena ali druga stvar prodala, ker je pač bilo gospodarstvo na zdravi podlagi. Danes je vse drugače. Naše sosedne države so meje zaprle in omejile uvoz našega blaga ter je nastala skrb, kam z blagom. Mnogo zahvale gre zadrugi, da smo v zadnjih letih naše pridelke dobro prodali, ter jo moramo le podpirati. Mnogo članov se je še javilo k besedi, nakar se je predsednik navzočim zahvalil za zaupanje in za obilno udeležbo ter zaključil občni zbor.

Tako dobro obiskanega občnega zbora Kranjske ni videl. Solidarnost kmetov se večja in kmet si je v svesti, da je v združništvu bodočnost. Zato želimo mi zadrugi tudi v bodoče mnogo uspehov in pozivamo kmete, da pristopijo k tej tako potrebni ustanovi.

„Gorenjski rejec malih živali“. Pomlad prihaja. Trata in log se prebujata. Bučno bosta zeelnela in nudila obilo hrane za našo malo živinico. Vzdrinite se tudi gorenjski rejci in prihitite na ustanovni občni zbor društva „Gorenjski rejec malih živali“ v Kranju, ki se vrši dne 24. marca ob 14. uri pri g. Bohu, gostilna Bekselj, v Kranju po sledočem razporedu: 1. Poročilo pripravljalega odbora. 2. Čitanje odobrenih pravil. 3. Volitev društvenega odbora v smislu pravil. 4. Sprejem novih članov in določitev članarine. 5. Slučajnosti. — Rejci in prijatelji malih živali, udeležite se polnoštevno.

Kmetje! Prišel je čas dela. Mnoge vas skrbi, kako boste gnojili. Svetujemo vam, da se v teh zadevah obračate na naslov „Agrikulturno kemični ured za kalijevo gnojenje, trg Georga Washingtona br. 3, Zagreb. Dobili boste vse informacije glede gnojenja v tej pomladni dobi.

Izdajanje potnih hranilnih knjižic za potovanje v Češkoslovaško. Naša Poštna hranilnica bo dajala v sporazumu s pošto hranilnice in Pragi potnikom, ki želijo potovati na Češkoslovaško, posebno ugodnost. Ugodnost je ta, da lahko vplača vsak potnik na katerikoli pošti ali na blagajni poštne hranilnice in njenih podružnic na čekovni račun št. 65.150 „Poštna hranilnica v Pragi“ v dinarjih znesek, ki ga bo potreboval na Češkoslovaškem. Ta znesek preračuna Poštna hranilnica v Pragi v češkoslovaške krone in mu izda zanj potno hranilno knjižico,

Materam!

Praznik Marijinega oznanjenja — praznik materinstva!

Takole se te vsako leto enkrat spominimo, takole se ti vsako leto enkrat poklonimo, ki ti je ljubezen neusahljivi vir vsega lepega in dobrega — mati!

Na praznik Marijinega oznanjenja ob začetku nove pomladi — se ti poklonimo, na stečaj odpremo ta dan duri svojega sreča. Vse, kar se je čez leto dragocenega in lepega na korale naših duš nanizalo, položimo z otroško vdanostjo pred Te — pač majhno, premajhno plačilo za ves neizmerni trud, ki si ga z nami imela, za vse tiste grenke skrbi, ki so kakor črni trni iz naših besed in dejanj rasli vate, za vse tisto tiho trpljenje, ki se mu samozatajevanje pravi in ki ti prikrito kakor žerjavica tli nekje globoko na dnu...

Praznik Matijinega oznanjenja — praznik materinstva!

Kakor himna je, posvečena misteriju materinstva, kakor lovorjev venec je, spleten heroizmu materinske ljubezni in zvestobe.

Kakor pristrano otroško voščilo je, kakor pobožna molitev, zajeta iz globlin hvaležnih src. Za vso požrtvovalnost, za vso plemenitost in neizčrno dobroto tvojo, mati!

Kakor je mati Marija svojega sina Jezusa spremljala na vse njegovih trpljenj polnih potih in je stala polna bolečin pod križem in gledala bridko smrt svojega sina-Boga, tako tudi ti, zemeljska mati, spremljaš svoje otroke vse dni življenja. Nikdar jih ne pozabiš in zapustiš, v veselju se z njimi veseliš, v žalosti pa jokuš in trpiš. Tvoje srce je kakor morje globoko polno ljubezni, katero izlivaš na svoje ljubeče otroke. Ti si res neusahljivi vir čiste ljubezni; kdo bi te ne ljubil, draga mati! In vendar te mnogokrat ne ljubimo, smo mrzli

in nehvaležni do tebe. Mnogokrat te žalimo in ti nam vse odpuščaš, ker tvoje srce ne pozna sovraštva, tvoje srce zna odpustiti in ljubiti.

Ko ležiš na smrtni postelji, je pogled upri na otroke. Zadnji pogled in zadnja solza je posvečena otroku, če je tudi morda on kje daleč v tujini pozabil nate. Ti ga nisi pozabila. Z mislijo na njega si zatisnila trudne oči k večnemu spanju, tiste oči, katere je nehvaležni sin tolikokrat zalil z grenko pekočimi solzami. Toda morda tudi sin zdihuje kje daleč po tistih dneh, ko je bival pod domačo streho in ga je objemalo ljubeče materinsko srce. Kaj bi dal danes za tisto srečo! Za bogastvo vsega sveta je ne bi predrago plačal.

On ve, če bi stopil pred njeno milo obličje, da bi ji oko potočilo solze za izgubljenega sina. Zato, ker on ve, da jo je žalil, zato po njeni smrti zdihuje in prosi odpustčanja. Ti, blaga mamica, ne jezi se v grobu nad izgubljenim si-

nom! Padal sem in padal, a zdaj me je rešila misel nate, ki že spiš pod hladno zemljo.

Zdaj se kesam in obžalujem padec, ves strt klesam in molim svojega življenja Konfiteor.

In ti mu odpuščaš, odpuščaš že prej, kot te je prosil. Vse odpuščaš, četudi ti je sin porinil morda nož v srce. Ti si ga izdrla in poljubila. Res, nerazumljiva je tvoja ljubezen.

To je zgodba tožna o solzah prelilih, zgodba o zdihljajih, vsemu svetu skritih. Zgodba težka, polna tisoč bolečin; a skoz zgodbo eno samo srce kliče: Sin, moj sin!

Za ves tvoj trud in neizmerno ljubezen se ti danes poklonimo, slovenska mati. Hočemo biti hvaležni tvoji otroci in ostati zvesti veri, katero si nas ti učila, ko si nas zibala in pestovala. Hvala ti za dar in ljubezen!

na kateri bo lahko dvigal na vsaki českoslovaški pošti (do 300 Kč na dan). Vplačnik lahko prevzame knjižico pri českoslovaški pošti, ki jo je določil, ko je znesek vplačal, ali pa se mu pošlje, preden odpotuje, na našo pošto, ki jo je sam odredil. — S položnico se lahko pošlje do 8000 Din brez posebnega dovoljenja ministrstva financ in sicer na osnovi vidiranega potnega lista, v katerega vpiše pošta (poštna hranilnica) vplačani znesek. Dinarje preračuna poštna hranilnica v Pragi v českoslovaške kro- ne pe tečaju českoslovaške narodne banke. — Za izdano hranilno knjižico plača potnik 2 1/2 % (od tisoč), najmanj pa 5 Kč (9 Din) in 1 % za stroške Narodnih bank. Razen tega plača še 250 Kč (450 Din) za odpravo in 0,50 Kč (90 p) za obrazec. Ti stroški se odpišejo v hranilni knjižici. — Kdor želi potovati na Českoslovaško in se okoristiti s to ugodnostjo, naj kupi na pošti položnico čekovnega računa št. 65.150 za Poštno hranilnico v Pragi. Položnico naj izpolni po tiskanem besedilu, zlasti pa naj na zadnjo stran „Sporočila“ (srednji del položnice) napiše, na kateri pošti na Českoslovaškem želi prevzeti knjižico, nato pa denar vplača. — Na- tančnejša navodila se dobe na pošti.

RAZGLAS

o I. ustni licitaciji za dobavo gramoza za držav- ni cesti št. 2 in 51 v območju tehničnega razdel- ka sreskega načelstva v Kranju.

V smislu odloka kr. banske uprave v Ljub- ljani z dne 2. marca 1935 V. No. 62/8-24 razpi- suje tehnični razdelek v Kranju na podstavi čl. 86 in 98 zakona o državnem računovodstvu z dne 6. marca 1921 in njegovih izprememb od- nosno pravilnika, natisnjenga s Službenih no- vinah z dne 25. novembra 1921 prvo ustno lici- tacija za dobavo gramoza in sicer za te-le pro- ge:

Državna cesta št. 2

1. Za progo km 654 do 658 kvalitetnega gra- moza iz kamnoloma Vikarče 450 m³ v proračun- skem znesku Din 40.050.
2. Za progo km 658 do 642 iz Hočevanjeve ja- me 400 m³ v proračunskem znesku Din 16.000.
3. Za progo km 642 do 645 iz Savskega proda 350 m³ v proračunskem znesku Din 14.000.
4. Za progo km 645 do 648 iz gramoznice Po- lica 500 m³ v proračunskem znesku Din 12.000.
5. Za progo km 648 do 657,5 iz gramoznic Na- klo, Bistrica in Gobovec 580 m³ v proračunskem znesku Din 25.000.
6. Za progo km 657,5 do 664 iz gramoznic Po- save, Martinski klanc in Podovnica 450 m³ v proračunskem znesku Din 17.200.
7. Za progo km 664 do 665 iz proda Zgoša — 28 m³ v proračunskem znesku Din 1.120.
8. Za progo km 665 do 674 iz gramoznice Pod Brunkom in Beguščice 500 m³ v proračunskem znesku Din 16.600.
9. Za progo km 674 do 678 iz gramoznice Po- toki 150 m³ v proračunskem znesku Din 6.750.
10. Za progo 678 do 687 iz Savskega proda pri Javorniku 520 m³ v proračunskem znesku Din 12.800.
11. Za progo 687 do 695 iz Savskega proda Do- vje in Mojstrana 280 m³ v proračunskem znesku Din 11.200.—.
12. Za progo 695 do 698 iz proda na Klancu 90 m³ v proračunskem znesku Din 5.600.—.
13. Za progo km 698 do 705 iz proda reke Sa- ve in potoka Hladnik 140 m³ v proračunskem znesku Din 5.600.—.
14. Za progo km 705 do 709.909 iz gramoznic Suhi plaz in Hladnikov potok 125 m³ v prora- čunskem znesku Din 5.000.—.

Državna cesta št. 51.

1. Za progo km 0,0 do 5 iz gramoznice Bistri- škí prod 500 m³ v proračunskem znesku Din 12.900.—.
2. Za progo km 5 do 11 iz gramoznice Prapre- če 370 m³ v proračunskem znesku Din 15.910.—.
3. Za progo km 11 do 21.920 iz gramoznic Ba- lant, Mozirjeve, Lajbno korito, Suhi plaz in Zelenica 500 m³ v proračunskem znesku Din 12.000.—.

Pojasnila glede dražbenih in dobavnih pogo- jev dobivajo zainteresirane v uradnih urah v pisarni tehničnega razdelka v Kranju.

Dobava se mora brezpogojno izvršiti do 30. septembra 1935. Tehniški razdelek si pridržuje pravico razpisano množino gramoza zvišati ali skrbeti ne da bi to zvišanje oziroma znižanje množine uplivalo na izlicirano odnosno odo- breno ceno oziroma dobavo sploh ukiniti. Lici- tacija se bo vršila:

a) za progo drž. ceste št. 2 km 654 do 664 dne 8 aprila 1935 v pisarni tehničnega razdelka s pričetkom ob 9 uri.

b) z progo drž. ceste št. 2 km 664 do 707.909 dne 9. aprila 1935 na županstvu na Jesenicah s pričetkom ob 10 uri.

c) za progo državne ceste št. 51 km 0,0 do 21.920 dne 10. aprila 1935 s pričetkom ob 9,15 za prvo progo ter v četrtinskih intervalih za ostale proge v zgoraj navedenem redu.

Ponudniki ali njih pooblaščenec in namest- niki, ki morajo prinesiti pisмено pooblastilo, morajo priti k licitaciji točno ob določenem ča- su ker se po začetku licitacije novi ponudniki ne bodo pripustili k licitaciji.

Vsak ponudnik oziroma njegov namestnik mora podpisati pri licitaciji izjavo, da so mu znani vsi dražbeni in dobavni pogoji in da na nje v celoti pristaja. Kavejci v višini 10% proračunene vsote za naše oz. 20% za tuje držav- ljane se mora položiti na dan licitacije do 9 dopoldne pri davčni upravi v Kranju oz. v Ra- dovčji v vrednostnih papirjih, oziroma garan- cijskih pismih, izdanih po denarnem zavodu v smislu čl. 86 zakona o državnem računovodstvu in registriranih v smislu čl. 24 pravilnika o iz- vrševanju določil iz oddela „B pogodbe in na- lave“. Kavejci je tudi mogoče položiti v goto- vini pri državni hipotekarni banki, podružnici v Ljubljani. Pred vložitvijo kavejce se mora ponudnik zgledati v pisarni tehničnega razdel- ka, da se mu izroči nalog za davčno upravo za prevzemanje kavejce. O položeni kavejci prejme ponudnik blagajniško položnico. To položnico in nadalje potrdilo davčnega urada o poravnavi vseh davčnih plačil za preteklo četrtletje mora ponudnik ob pričetku licitacije izročiti predse- dniku licitacijske komisije.

Državnocestna uprava si pridržuje pravico oddati dobavo gramoza brez ozira na višino ponujenih vsot ter eventualno sprejeti ponudbo za dobavo kvalitetnega gramoza za poljubno cestno progo. Vsak ponudnik mora ostati v be- sedi 60 dni po izvršeni dražbi.

Tehnični razdelek sreskega načelstva v Kra- nju, dne 7. marca 1935.

Ing. Fr. Emmer s. r.

Gospodinje!

Za veliko noč vam nudi prima orehova jederca ter vse ostale potrebščine za potice in kolače po nizkih cenah znana trgovina

Ivan Rekar, Kranj

Dobra postrežba. Niske cene.

MALI OGLASI

Za vsako besedo v malih oglaših se plača 0,50 D. Najmanjši znesek je 6 D.

Otomane, divane, modroce in vsa v to stroko spadajoča dela vam nudi naj- ceneje ter se priporoča Viktor Tonejc tapetnik, v hiši g. F. Azmana.

Dobro ohranjeno moško kolo kupim. — Naslov v upravi lista.

Prodam dobro ohranjeno žensko kolo. Karlin. Zg. Besnica. p. Kranj.

Zgubila se je v nedeljo 17. marca proti večeru v Kranju srebrna ura. Po- šten najditelj se naproša, da jo pro- ti dobri nagradi odda na upr. lista.

Prodam dobro mlečno kračo. Naslov: Cojzova cesta 16, Kranj.

Meblirana soba za dve osebi se odda. Cojzova cesta 16, Kranj.

Solnčno stanovanje (soba in kuhinjo) išče uradniška vdova z odraslim si- nom za takoj ali pozneje. Poizve se v upravi.

Usnjarska in čevljarska
zadruga

Runo

r. 3. 30. 3. v Tržiču

priporoča sledeče lastne in zato najcenejše izdelke:

ovčine v raznih barvah,
kozine za pletene sandale
usnje za površnike,
boks, ševro, juhtovino,
galanterijsko usnje itd.
Obiščite nas!

Ljubitelji

narodne noše!

Pasove, broše, uhane i t. d.
dobite najceneje v veliki
izbiri pri

B. Rangus

Kranj



Istotam velika izbira ur, zlatnine in sre- brnine po priznanih nizkih cenah. Pred nakupom pridite in si ogledajte sami in prepričali se boste! Popravila se stro- kovno točno izvrše. Kupujem staro zla- to in srebro. I. zlatarska delavnica na Gorenjskem.

Ako boste zidali,

dobite ves potrebni
les in se Vam dostav-
vi na stavbo po zelo
nizkih cenah pri

Fr. Gorjanc

v Kranju

Albin Jazbec - Kranj



nudi izgotovljene obleke za
dečke in moške po cenah
brez konkurence.

Dečja obleka 3 in 4 leta za
Din 48-
Moška obleka - Din 180-
Moška obleka boljše vrste
Din 295-

Istotam blago za obleke,
srajce, kravate, nogavice itd.

V Vašem interesu je, da
si ogledate mojo zalogo,
iz katere si lahko za mal
denar izberete dobro ob-
leko ali pa blago.

Priporoča se
ALBIN JAZBEC, KRANJ

Kdor oglašuje

ta napreduje!

Ali Vam je že znano?

Kaj?

Da dobite pri tvrdki

Anton Ješe

Tržič, Cerkevna ul. 11



Najsolidnejše in najboljše
vsakovrstne čevlje, moške
damske in otroške že od
Din 18— naprej

Kupujte domače blago!

ŽIMA

ZA ŽIMNICE VSEH VRST
PO NAJNIZJŠIH DNEVNIH CENAH
VEDNO NA ZALOGI
SAMO PRI TVRDKI

J. KNIFIC

Vzorci se pošiljajo na zahtevo
franko in gratis

tovarna za žimo

Stražišče pri Kranju

Telefon interurban 2

HRANILNICA in POSOJILNICA v KRANJU

(Ljudski dom) r. z. z n. z.

Sprejema hranilne vloge in tudi vloge
na tekoči račun. — Hranilne vloge
se lahko vplačujejo tudi potom poštne
hranilnice in so vlagateljem tozadevne
položnice na razpolago.

**Nove hranilne vloge se obre-
stujejo po dogovoru in se
izplačujejo vsak čas
brez napovedi.**

Hranilne vloge se obrestujejo najugodnejše.

Pozor!

Vi hočete za spomlad novo kolo, dobite ga po izredno
nizki ceni le pri znani tvrdki

IVAN BITENC — KRANJ

trgovina koles in splošno ključavničarstvo

Isto tam Vam napravimo štedilnike, vrtno ograje i. t. d.
Vsak, kdor le enkrat kupi v naši trgovini, ostane stalni odjemalec.

Trgovina: Vidovdanska 11 (poleg gimnazije)
Delavnica: Gasilski trg 7 (pod velhom)

